

Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка

**«Педагогічні умови підготовки
майбутніх вихователів до навчання
рухових дій дітей дошкільного віку»**

Чернігів 2018

УДК378. 016: [373.2-051:796.1]

Рецензенти:

Кошель А.П. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка

Олексієнко В.В. – завідувач закладу дошкільної освіти № 26 м. Чернігова

Кошель В. М., Лемешко М. С. **«Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку»** : навч.-метод. посібн. для студ. спец. «Дошкільна освіта», працівників закладів дошкільної освіти та батьків / В. М. Кошель, М. С. Лемешко – Чернігів: ФОП Баликіна О. В., 2018 – 144 с.

Навчально-методичний посібник створено для системи дошкільної освіти і містить методичні рекомендації щодо підготовки майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку.

Матеріали навчально-методичного посібника присвячені актуальній проблемі валеологічної освіти – підготовці майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку. У посібнику проаналізовано науково-педагогічна література з проблеми підготовки майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку; подано методичні рекомендації, розробки та цікавий додатковий матеріал щодо підготовки майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку.

Навчально-методичний посібник адресований студентам спеціальності «Дошкільна освіта», викладачам педагогічних коледжів і університетів, працівникам закладів дошкільної освіти та батькам.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО НАВЧАННЯ РУХОВИХ ДІЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	6
1.1. Аналіз рівня розробленості проблеми навчання рухових дій дітей дошкільного віку в педагогічній теорії та практиці	6
1.2. Навчання рухових дій дітей як складова професійної діяльності вихователів закладів дошкільної освіти	21
1.3. Зміст та структура готовності майбутнього вихователя до навчання рухових дій дошкільників.....	47
РОЗДІЛ II. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО НАВЧАННЯ РУХОВИХ ДІЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	62
2.1. Критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку.....	62
2.2. Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до навчання рухових дій дошкільників	74
РОЗДІЛ III. ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАВЧАННЯ РУХОВИХ ДІЙ ДОШКІЛЬНИКІВ	98
3.1. Засоби діагностування рівня готовності майбутніх вихователів до навчання рухових дій дошкільників.....	98
3.2. Рекомендації для вихователів закладів дошкільної освіти щодо до навчання рухових дій дошкільників.....	100
ЛІТЕРАТУРА.....	111
ДОДАТКИ.....	130
ДЛЯ НОТАТОК.....	144

ВСТУП

Сучасні фундаментальні зміни в житті українського суспільства, загострені соціальні та екологічні проблеми країни зумовили появу тенденції до погіршення здоров'я громадян і фізичної підготовленості молодого покоління, зокрема дітей дошкільного віку. Оскільки в дошкільному віці закладаються основи здоров'я, довголіття та гармонійного фізичного розвитку, то ця проблема належить до першочергових у сучасній державній політиці.

Це задекларовано в Законах України «Про вищу освіту» (2014), «Про дошкільну освіту» (2017), «Про фізичну культуру і спорт» (2009), а також у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Базовому компоненті дошкільної освіти (2012).

Реалізація цього важливого завдання в сучасних умовах актуалізує потребу оновлення системи професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти (далі ЗДО), готових забезпечити належний фізичний розвиток дітей, сприяти їхньому здоров'язбереженню.

З-поміж завдань вихователя ЗДО виокремлюють навчання дітей дошкільного віку рухових дій як одного із показників їхнього фізичного розвитку. Аналіз практики роботи ЗДО свідчить, що більшість фахівців дошкільної освіти (далі ДО) усвідомлює важливість набуття досвіду організації навчання дітей дошкільного віку рухових дій як умови успішної професійної діяльності, водночас значна кількість фахівців визнає недостатню готовність до зазначеної діяльності. Тож перед системою вищої освіти України постає завдання модернізації підготовки майбутніх вихователів: оновлення цілей, змісту, технологій навчання, вдосконалення організації навчальної діяльності тощо.

Отже, вдосконалення професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО у напрямі формування їхньої

готовності до навчання рухових дій дітей дошкільного віку є актуальною педагогічною проблемою, вирішення якої має важливе значення як для майбутнього фахівця, так і суспільства в цілому.

Незважаючи на досить вагомі результати наукових пошуків у галузі дошкільної освіти, проблема підготовки майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку не отримала належного висвітлення в педагогічній науці. Наявні дослідження з проблем підготовки фахівців з фізичного виховання (М. Данилко, Н. Мацкевич, О. Петунін, М. Прохорова, А. Цьось та ін.) зорієнтовані переважно на підготовку спортсменів і вчителів. Аспект підготовки майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку розроблений недостатньо і потребує більш глибокого, системного вивчення з позицій сучасних змін, що відбуваються в освіті, а також з урахуванням сучасних вимог до вихователя ЗДО.

Враховуючи актуальність соціальних запитів, а також недостатнє практичне значення цієї проблеми, практика показала, що студенти спеціальності «Дошкільна освіта» та вихователі ЗДО стикаються з певними труднощами в навчанні рухових дій дітей дошкільного віку.

У кінці посібника вміщено список основної і додаткової літератури.

Навчально-методичний посібник розрахований на студентів спеціальності «Дошкільна освіта», вихователів ЗДО та батьків.

РОЗДІЛ І.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО НАВЧАННЯ РУХОВИХ ДІЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

1.1. Аналіз рівня розробленості проблеми навчання рухових дій дошкільників у педагогічній теорії та практиці

В умовах сучасних соціально-економічних перетворень в Україні проблема підготовки майбутніх вихователів до навчання рухових дій дітей дошкільного віку є актуальною для дослідників різних галузей науки. Психологи, педагоги, фізіологи вивчають сутність і обґрунтовують критерії визначення цієї підготовки. Науковий інтерес до зазначеної проблеми стимулюється також відносною нерозробленістю низки положень, що забезпечують успішність підготовки майбутніх вихователів ЗДО до роботи з дітьми дошкільного віку.

Однією з провідних тенденцій розвитку сучасної системи освіти є необхідність забезпечення умов її якісного оновлення, адекватного соціокультурним і економічним потребам суспільства. Тому радикальні зміни освітньої системи мають відбуватися і в системі вищої освіти України.

З кожним роком підвищуються вимоги до вихователя дітей дошкільного віку. Від якості професійних знань, умінь, навичок, рівня соціальної зрілості, що їх отримає майбутній вихователь в умовах освітнього процесу в ЗВО, залежатиме подальший розвиток української держави.

У зв'язку із цим проблема професійної підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку у ЗВО є однією з актуальних проблем сучасності.